

Program poradenských služeb na Základní škole

Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění. Školní poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm. Rozsah činnosti je stanoven uvedenými vyhláškami.

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky školy, s KPPP Zlín, SPC ve Zlíně, Obecním úřadem v Ludkovicích, Policií ČR, zákonnými zástupci žáků.

Součástí tohoto plánu jsou další dokumenty školy, zejména:

- minimální preventivní program školy,
- strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikany a dalším projevům rizikového chování.

Na poskytování poradenských služeb v souladu § 7, odst. 5 vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění se podílejí zpravidla výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Dále se na poskytování poradenských služeb může podílet psycholog, speciální pedagog, školský logoped nebo sociální pedagog - dle možností školy.

1. Účel poradenských služeb a pravidla pro jejich poskytování

V základní a střední škole jsou poskytovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- a. zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b. sledování a průběžné vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c. prevenci školní neúspěšnosti žáků,
- d. podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s rozdílnými životními podmínkami,
- e. podporu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků,
- f. průběžnou i dlouhodobou péči o žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi a vytváření pozitivního sociálního klimatu podporujícího přijímání kulturních i jiných odlišností ve škole,
- g. včasnou intervenci při aktuálních problémech jednotlivých žáků i třídních kolektivů,
- h. prevenci všech forem rizikového chování, včetně různých forem šikany a diskriminace,
- i. průběžné vyhodnocování efektivity preventivních programů realizovaných školou,
- j. metodickou podporu pedagogům při uplatňování psychologických, speciálněpedagogických, sociálněpedagogických a logopedických postupů ve vzdělávacím procesu školy,
- k. spolupráci a efektivní komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků,
- l. spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními při poskytování poradenských služeb

.Pravidla při poskytování poradenských služeb školou:

- a. dodržuje etické zásady poskytování poradenských služeb,

- b. vychází z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívá k jeho sociálnímu začleňování,
- c. poskytuje zákonnému zástupci žáka zprávu a doporučení, které jsou výsledkem psychologické, speciálně pedagogické nebo logopedické diagnostiky,
- d. spolupracuje s jinými školami a školskými zařízeními,
- e. sleduje a vyhodnocuje poskytování navržených podpůrných opatření žáka,
- f. informuje žáka a zákonného zástupce žáka, a to prokazatelným a srozumitelným způsobem o:
 - psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských službách včetně určení pedagogických pracovníků, kteří je zajišťují,
 - účelu a průběhu poskytování psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb
 - právech a povinnostech žáka a jeho zákonného zástupce spojených s poskytováním psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb ve škole, včetně práva obrátit se na Českou školní inspekci podle § 174 odst. 6 školského zákona.

2. Personální zajištění a standardní činnosti poradenského týmu

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení, které je pro každý školní rok aktualizováno .

Standardní činnosti výchovného poradce

- I. Poradenské činnosti:** 1. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvýšenou pozornost, a příprava návrhů další péče o tyto žáky, včetně spolupráce na tvorbě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření 1. stupně.
- 2. Zajišťování zprostředkování vstupní i průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání, stejně jako intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáky mimořádně nadané ve školských poradenských zařízeních.
 - 3. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zabezpečování podpůrných opatření a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
 - 4. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

II. Metodické a informační činnosti

- 1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a. s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - b. s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - c. s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů
 - d. v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
- 2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
- 3. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům

- a jejich zákonným zástupcům.
4. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
 5. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnosti školního metodika prevence

I. Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
7. Koordinace, podpora a průběžné vyhodnocování realizace aktivit zaměřených na podporu wellbeingu a duševní zdraví žáků.
8. Metodická podpora realizace třídnických hodin a dalších aktivit zaměřených na podporu osobnostního rozvoje, socio-emočních dovedností a wellbeingu žáků a pozitivních vztahů v třídních kolektivech.
9. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
10. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
11. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
12. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

II. Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.

3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působící v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

III. Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Standardní činnosti školního speciálního pedagoga

1. Podílí se na vytváření programu poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

I. Diagnostika a depistáž

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy.
2. Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního, nebo intervenčního programu.
3. Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
4. Konkretizování vzdělávacích obtíží žáka, podílení se na stanovení obsahu plánu pedagogické podpory a individuálním vzdělávacím plánu a stanovení druhu, rozsahu, frekvence a trvání intervenčních činností.
5. Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
6. Speciálně pedagogická a etopedická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.

7. Screening, ankety, dotazníky ve třídách ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb, nadání a mimořádného nadání.

II. Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Intervenční podpora při realizaci plánu pedagogické podpory.
2. Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se žákem s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Poskytování logopedické intervence zaměřené na stimulaci a reedukaci žáků s vadami řeči, jde-li o speciálního pedagoga se státní závěrečnou zkouškou z logopedie a surdopedie, a to v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a pod metodickým vedením školského logopeda školy, popřípadě školského poradenského zařízení.
4. Dlouhodobá i krátkodobá speciálně pedagogická péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se skupinami žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
5. Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo plánu pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s ředitelem školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy.
6. Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků nebo navrhování a konzultování jejich následné úpravy.
7. Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu nebo výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických nebo etopedických přístupů.
8. Participace na kariérovém poradenství – volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
9. Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
10. Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodiči žáka/zákonnými zástupci.
11. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
12. Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
13. Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

III. Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

1. Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
2. Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Metodické činnosti pro další pedagogické pracovníky školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
4. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.

5. Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
6. Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
7. Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
8. Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
9. Besedy a osvěta zejména zákonným zástupcům.

3. Rozsah dokumentace

Škola vede o poradenských službách poskytovaných školním metodikem prevence, výchovným poradcem, školním psychologem, speciálním pedagogem nebo školským logopedem, školským logopedem nebo sociálním pedagogem dokumentaci:

- a. vyšetření, jeho výsledcích a poskytnuté péči individuální i skupinové, včetně zprávy a doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a žáka mimořádně nadaného,
- b. součinnosti se školami a školskými zařízeními,
- c. komunikaci a spolupráci s orgány veřejné moci.

Dokumentaci pravidelně kontroluje vedení školy.

4. Časová dostupnost poradenských služeb

Pracovníci školního poradenského pracoviště nemají pevně stanovené konzultační hodiny, poradenské služby jsou dostupné po domluvě se zákonnými zástupci.

5. Ochrana údajů

Informace získané činností školního poradenského pracoviště jsou ochraňovány v souladu se zákonem č.110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění.

Ludkovice 1. 1. 2026

Mgr. Viktorie Janečková , ředitelka školy